

Jeg påtok meg realisasjon...

Forts. fra side 10

av varebeholdningene kunne ha realisert bedre og mer samvittighetsfullt enn det ble gjort av oss.

Da salget var slutt stod det tilbake å få *betjeningen ansatt* i passende stillinger. Jeg gjorde hvad jeg kunne og fikk anbragt 5, en sluttet helt i å være i forretning, resten skaffet seg arbeide selv. Eldstemann i forretningen 57 år, lagersjef Gjermundsen, spurte om han kunne være i min forretning i 3 måneder uten lønn (dette var i første tiden da de tok folk til arbeidsinnsats). Jeg sa han kunne være hos meg et år med samme lønn som før. Jeg tenkte at alt ville forandre seg i løpet av den tid. Han ble med full lønn ca. kr. 5.500 pr. år. Jeg hadde absolutt ikke bruk for ham. Jeg hadde ikke varer tilnærmedesvis den betjening jeg hadde. Han kostet meg ca. kr. 11.000,-. Han ble på et senere tidspunkt innkalt til arbeidstjeneste. Jeg satte meg da i forbindelse med inspektøren ved Oslo Arbeidskontor og fikk ved hans hjelp ordnet så han ble fritatt.

Mitt honorar skulle avgjøres når arbeidet var ferdig. Jeg foreslo 1/2% av brutto-salget, - ca. kr. 4.500,-, men - som jeg skrev til likvidasjonsstyret - da jeg ønsker at beløpet skal gå til hardt sårede frontkjempere, har jeg ikke noe imot at beløpet blir større. Jeg mottok en sjekk på kr. 10 000,- som jeg oversendte til nevnte formål.

Bemerkninger:

Dresmagasinets varebeholdning var på ca. kr. 230.000,-. Dette skulle gi en omsetning etter daværende avancesatser på ca. kr. 300.000,- derfra går omkostningene ved salget i 4 måneder ca. kr. 30.000,- - netto 270.000,- men da har Dresmagasinet båret alle utgifter. Dette må jo fordeles på samtlige boer. Sluttsommen som blev oversendt likvidasjonsstyret

var på ca. kr. 483.000,-. Derfra går Dresmagasinets tilgodehavende 270.000,-. Det blir da en rest på kr. 213.000,- - til dekning for dem som mener at deres varebeholdning var større en anslått av oss.

Selvangivelsen innlevert av de forskjellige firmaer i januar 1942 må kunne være en rettesnor. Det er bare det å bemerke at beholdningen er betraktelig mer utpint etter et års salg og så godt som uten fornyelse.

Dresmagasinets personale som mottok varene var kun ansvarlig for at varebeholdningene var overensstemmende med de lister som fulgte med. Ansvarlig for varebeholdningen *før denne tid* påhviler bobestyrerne.

Til bekreftelse på at min fremstilling er korrekt henvises til Dresmagasinets betjening, først og fremst fullmektig Sand, bokholder-sken og kasserske fru Berg, lagersjef Gjermundsen og kontorsjef Siebe Næringsdepartementet. (Lær og tekstil-avdelingen).

Mitt arbeide med å ha oppsyn med dette salg var av helt uegennyttig art fra min side, hvad også min fremstilling viser. Jeg mente nettop med å ta hånd om det at det skulle være til alle parters fordel. De respektive eiere av varene skulle vel nettop sette pris på det, og publikum satte pris på det at varene kom ut i den varen-knappe tid. Dertil kom at jeg var *redd* for innblanding av tyskerne hvad vi også fikk med stor utrykning av svar-temarjer, politibiler og stål-hjelmer utenfor forretning- en, men de måtte gå med uforrettet sak. Det hendte to ganger. Jeg sendte rapport og *klage over det tyske politi*s opptreden, og jeg ble forhørt av det tyske *sikkerhets-politi*, men jeg fastholdt at det var meg som hadde bestemmelsen her og at jeg ikke ville ha noen innblan- ding.

Det tyske politi henla

Frontkjemparane

Et kapittel i major Einar Sagens bok "Eit politisk fallitbu" (1947)

Det er mange som reknar frontkjemparane for dei verste. Enfoldige folk trur, at det er fare "en liden djevel udi dem alle," soleis som dei hav vorte sverta i pressa. Men ei mengd av frontkjemparane er idealistar som sette livet inn for den sak, som dei trudde var verd å liva og døy for. Og mang ein frontkjempar, som er komen frå snøklædde slagmarker - er like so stor som domaren som sit i sin makelege stol og dømmer han, - domaren, som aldri hev sett livet inn for nokon ting - domaren som aldri hav lukta krut og knapt nok vore kald på føtene.

I den store syndarheren på 100 000 eller 130 000 mann skal det finnast 7000 frontkjemparar. Og eg reknar det for ein juridisk kjempebommert, at dei vart sette i fengsl. Eg vilde som krigsminister ha sagt: "Velkommen heimatt til Noreg" og retta deim handi, deim som inkje verre hadde gjort enn at dei i god tru hadde slåst på den gale fronten. Men det er no ei gong inkje klokskapen som styrer i dette samfund.

Sist i september heldt Churchill ein framburd i Zürich, der han freista lyfta litt på det slør som løyner framtid. Det er audsynt, at det var otten for ein ny krig som låg under. Han vilde ha ei utsoning millom Frankrig og Tyskland, og gjenom skodda som løyner framtid må han ha skimta eit samband millom Amerika, England, Frankrig og Vest-Tyskland. Han er `kje småleg den karen.

I trontaleordskiftet i november 1946 hævda Churchill det same forsonlege syn. Han sagde millom anna: "Å fortsette i årevis med å dømme underordnede (tyske) krigsforbrytere, er forkastelig." - (A.P. 13/11 1946.) Endå brotsmenn skulde sleppa straff. Det galdt å få ei utsoning i stand millom Tyskland og vestmaktene.

Men skulde det verste henda, - det som me vel kann tenkja oss, men som me knapt vågar å nemne i prenta skrift, - då vert det frontkjemparane, som på sin måte kjem til å få rett - frontkjemparane som no

ligg i gløynde graver på sentraleuropæiske slagmarker. Dei såg lenger enn våre tankefatige domstolar, som vantar fantasi og hugsynsevne og berre slo ned for fote (112).

Og då kann me segja med Vinje:

Dei beste livet lata må, Fordi dei meir enn andre sjå.

Under vinterkrigen i Finland hadde norsk skuleblad ei varm og velskrivi tilstøring um hjelp til det finske folk. Ordi er vel verde å minnast i dag.

"Det er sorg blant Nordens folk ved rettferdighetens bære. - Aldri må det bli sagt, at vi nu står ved kjærlighetens bære."

Og resid.kap. *Lyngaas* skriv den 26/9 1946:

"Måtte bare ikke historiens dom bli at vi begravet kjærligheten i rettferdighetens liksvøp."

Og difor segjer eg: "Slepp frontkjemparane laus. Det var blodig urett å setja deim i fengsel." Det var ein juridisk kjempebommert.

Um 8-10 år med den næste krigen hangande over hovudet skal heile folket koma til å forstå uretten mot frontkjemparane. Og domsmennene skal vera klokare enn dei er i dag. ●

Da "Folk og Land" var på kanten av stupet

En beretning fra vår 50-årige historie

Under INO's julemøte den 24. november, hvor også "Folk og Land"s 50-årige jubileum ble markert, fikk Bjørn Østring sin velfortjente hyllest for bl.a. sin innsats i begynnelsen av 70-årene da han sammen med to nære venner reddet "Folk og Land" fra nedleggelse.

Det var på den tid ungdommer med nynazistiske tendenser hadde fått innpass i redaksjonen.

Bjørn Østring forteller: - Nils Bashuus-Jessen som var medredaktør i "Morgenbladet" ringte meg og fortalte at sjefredaktør Chr. Christensen (CC) hadde ytret ønske om å treffe Rolf Jørgen Fuglesang. Jeg sa meg villig til å formidle dette, og en aften satt Rolf Jørgen og jeg hjemme hos CC i Bygdø Allè.

På et tidspunkt sier CC: - Men Østring, De må være enig i at når jeg ser noe i "Folk og Land" så tar jeg det som helt naturlig at dette er uttrykk for hva dere som

var i NS står for i dag.

Jeg forklarte at jeg ikke hadde sett noe nummer av avisen i den senere tid. Jeg hadde tidligere abonnert, men ble så forbannet på ting som sto der at jeg hadde kastet bladet i veggen og senere frabedt meg videre forsendelse.

Neste dag kjøpte jeg nr. 4. av "Folk og Land" i kiosken. Avisen var datert 23/02 1974.

Til min forferdelse møter jeg på førstesiden en godt laget tegning av en hirdmann som sparker en helt vanlig mann i baken. Jeg bladde videre i avisen og fant ut at resten av innholdet var av samme sort.

Jeg abonnerte på bladet, - da for å finne ut om griseriet fortsatte.

Nr. 5. av "Folk og Land", Forts. side 12 ➡